

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžr/93/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012201268
Dátum vydania rozhodnutia:	09.12.2014
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1012201268.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova 2, Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava (pôvodne: Obvodný pozemkový úrad v Bratislave, Trenčianska 55, Bratislava, za účasti: 1/ Slovenský pozemkový fond, Búdková 36, Bratislava, 2/ A. I., S. XX, I., 3/ U. I., I. X, I., 4/ A. I., Ul. M. K. XX, S. J., 5/ A. I., I. X, I., 6/ O. I., L. J. XX, I., 7/ O. L., J. XX, I., 8/ A. L., J. XX, I., 9/ U. X. L., A. XX, I., 10/ A.C., J. XX, I., 11/ O. B., Y. XX, S., 12/ O. B., E. S. Z. a Z. XXXX/XX, I., 13/ J. B., E. S. Z. a Z. XXXX/XX, I., 14/ O. B., J. XX, I., 15/ G. B., J. XX, I., 16/ C. G., R. XX, I., 17/ Hlavné mesto SR Bratislava, Primaciálne námestie 1, Bratislava, 18/ IMMOFIN Záhorská Bystrica, Trenčianska 56/a, Bratislava, 19/ U. O. O., J. XX, I., 20/ X. K. D., A. X/XXXXX, I., 21/ W. D., Z. Y. XX, I., 22/ O. D., J. X. X, I., 23/ A. P., J. XX, I., 24/ U. O. P., D. X, I., 25/ C. A., D. E. XX, U., 26/ O. A., K. XXX, 27/ O. O. A., J. X, I., 28/ G. A., I. X, Y., 29/ W. F., X. XI/I., I., 30/ A. C. F., X. XX, I., 31/ M. Z., L. J. XX, I., 32/ C. Z., S. XX, I., 33/ O. X., J. XX, I., 34/ O. A. X., L. J. XXX, I., 35/ W. X., L. J. XX, I., 36/ D. X., I. XX, I., 37/ Y. X., I. XX, S., 38/ A. X., K. XX, I., 39/ A. S., G. X, I., 40/ A. O. J., P. XX, I., 41/ P. J., G. XX, I., 42/ O. Y., K. XX, I., 43/ U. O.C., L. J. XX, I., 44/ Združenie účastníkov pozemkových úprav, Vidlicova 41/A, Bratislava, 45/ J-GEO, s.r.o., Kolmá 4, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 6118/801/08/TBA zo dňa 5.12.2008, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 191/2012-95 zo dňa 7.2.2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 191/2012-95 zo dňa 7.2.2013 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Bratislave vyššie označeným uznesením s poukazom na ustanovenie § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. zastavil konanie o žalobe prokurátora smerujúcej k preskúmaniu rozhodnutia žalovaného č. 6118/801/08/TBA zo dňa 5.12.2008, ktorým bolo podľa § 2 ods. 1 písm. c/ zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, obvodných pozemkových úradov a

pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách (ďalej len „zákon č. 330/1991 Zb.“) nariadené vykonanie pozemkových úprav v k. ú. Y. I., lokalita B. G..

O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žiaden z účastníkov konania nemal právo na ich náhradu.

Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplynulo, že rozhodnutie správneho orgánu, ktorým nevyhovelo protestu prokurátora samo o sebe nezakladá, nemení, ani nezrušuje oprávnenia a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb, je rozhodnutím procesnej povahy a preto podľa § 248 ods. 2 písm. e/ O.s.p. nepodlieha súdnemu prieskumu. Podľa súdu prvého stupňa, ak prokurátor podal podľa § 35 ods. 1 písm. b/ O.s.p. žalobu na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu v prípade, v ktorom sa nevyhovelo jeho protestu a ak to vyžaduje verejný záujem, tento návrh treba podať proti rozhodnutiu správneho orgánu v poslednom stupni správneho konania, ktoré založilo, menilo, alebo zrušovalo oprávnenia a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb. Súd poukázal na Stanovisko správneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. 70 uverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a v Zbierke rozhodnutí súdov SR č. 4/2001, ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. IV. SŽ 95/2003 zverejnený v odbornom právnom časopise „Zo súdnej praxe“ v čísle 1 v roku 2005, v zmysle ktorých žalobu je potrebné podať na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu, ktorý rozhodol v poslednom stupni správneho konania. Krajský súd uviedol, že v danej veci žalobca napadol len prvostupňové rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu č. 6118/801/08/TBA zo dňa 5.12.2008, hoci Krajský pozemkový úrad v mimoodvolacom konaní č. 214/45/2009/ELE zo dňa 17.2.2009 zmenil výrok tohto prvostupňového rozhodnutia a na odvolanie 21 vlastníkov pozemkov proti rozhodnutiu Krajského pozemkového úradu č. 214/45/2009/ELE zo dňa 17.2.2009 rozhodovalo v poslednom stupni Ministerstvo pôdohospodárstva č. 1920/2009-430 zo dňa 11.5.2009, ktoré potvrdilo rozhodnutie Krajského pozemkového úradu zo dňa 17.2.2009.

Krajský súd preto dospel k záveru, že pri podaní žaloby došlo k podstatnému procesnému pochybeniu, nakoľko bola podaná proti rozhodnutiu Okresného pozemkového úradu č. 6118/801/08/TBA zo dňa 5.12.2008, t.j. voči rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu, ktorý nekonal v poslednom stupni a z uvedeného dôvodu s poukazom na ustanovenia § 103 a 104 ods. 1 O.s.p. konanie o žalobe prokurátora zastavil.

II.

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov žalobcu

Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalobca a žiadal ho zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na nové konanie.

Žalobca nesúhlasil s názorom krajského súdu a zdôraznil, že nariadenie pozemkových úprav, ku ktorému došlo rozhodnutím obvodného pozemkového úradu, sa uskutočnilo v jednostupňovom správnom konaní, pretože v zmysle § 8 ods. 8 zákona č. 330/1991 Zb. proti rozhodnutiu o nariadení pozemkových úprav nie je odvolanie prípustné. Právoplatnosťou tohto rozhodnutia sa ukončila jedna etapa pozemkových úprav, t.j. skončilo správne konanie o ich nariadení s tým, že toto rozhodnutie sa ako jednostupňové stalo spôsobilým predmetom súdneho prieskumu v zmysle § 247 ods. 3 O.s.p. Opačný záver podľa žalobcu nemožno vyvodiť ani zo znenia § 247 ods. 2 O.s.p., pretože toto sa jednak týka právoplatnosti rozhodnutia po vyčerpaní riadnych (nie mimoriadnych) opravných prostriedkov a predovšetkým táto povinnosť sa na správnu žalobu prokurátora vôbec nevzťahuje, pretože prokurátor, keďže nie je účastníkom pôvodného správneho konania, nemá žiadnu možnosť ovplyvniť nastúpenie inštančného postupu v ňom (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžo/15/2011 z 29.9.2011).

Žalobca v súvislosti s tým, zdôrazňujúc, že Krajský pozemkový úrad zmenil žalobou napadnuté rozhodnutie v mimoodvolacom konaní, uviedol, že konanie správneho orgánu vo veci samej a konanie správnych orgánov v mimoodvolacom konaní predstavovalo v danej veci dve samostatné, i keď bezprostredne nadväzujúce a súvisiace konania. Podstatný rozdiel oproti odvolaciemu konaniu však

spočíval v tom, že zrušením mimoodvolacieho rozhodnutia správneho orgánu (či už druhostupňového alebo súčasne i prvostupňového) sa ex lege obnovujú účinky zmeneného alebo zrušeného rozhodnutia vydaného správnym orgánom vo veci samej. Z tohto pohľadu má preto rozhodnutie obvodného pozemkového úradu v dôsledku toho, že bolo vydané v jednostupňovom správnom konaní a nadobudlo právoplatnosť, povahu rozhodnutia orgánu konajúceho v poslednom stupni.

V nadväznosti na vyššie uvedené žalobca uviedol, že iný záver nevyplýval ani zo stanoviska správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Snj 124/00 z 30.11.2001, podľa ktorého prokurátor má správnu žalobu „podať proti rozhodnutiu správneho orgánu v poslednom stupni správneho konania, ktoré založilo, menilo alebo zrušovalo oprávnenia a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb“. Dodal, že jednak toto stanovisko prioritne riešilo inú otázku, a to, či predmetom správnej žaloby prokurátora má byť rozhodnutie vydané správnym orgánom vo veci samej alebo rozhodnutie správneho orgánu o nevyhovení protestu prokurátora a tiež termín „posledný stupeň“ je potrebné vykladať systematicky a teleologicky s akcentom na zmysel a účel správneho súdnictva.

Žalobca ďalej uviedol, že znenie návetia § 250j ods. 2 O.s.p. umožňuje správnemu súdu zrušiť podľa okolností okrem žalobou napádaného rozhodnutia aj prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu. Ak však bola žaloba podaná len proti rozhodnutiu správneho orgánu vydanému v mimoodvolacom konaní, možno v zmysle § 250j ods. 2 O.s.p. zrušiť len rozhodnutie odvolacieho, prípadne i prvostupňového mimoodvolacieho orgánu, nie však aj rozhodnutie vydané správnym orgánom vo veci samej. Inak povedané, ak by žalobca podal správnu žalobu len proti nezákonnému mimoodvolaciemu rozhodnutiu správneho orgánu, ktorým bolo zmenené nezákonné rozhodnutie vo veci samej, v prípade jej vyhovievania by nedosiahol sledovaný cieľ, pretože by došlo k obnoveniu protiprávneho stavu založeného rozhodnutím správneho orgánu vydaným vo veci samej.

Vyjadril názor, že domáhanie sa prípadnej nápravy v pokračujúcom mimoodvolacom konaní sa javí ako nanajvýš otázne a to predovšetkým z toho dôvodu, že právny názor zaujatý správnym súdom v rozhodnutí o zrušení mimoodvolacieho rozhodnutia (mimoodvolacích rozhodnutiach) sa týka v zásade len preskúmaného rozhodnutia. Ak má byť teda ochrana poskytovaná zo strany správneho súdnictva realizovaná relevantne a konzekventne, mali by prokurátor, resp. fyzická alebo právnická osoba podať správnu žalobu tak voči rozhodnutiu správneho orgánu vydanému vo veci samej, ako i voči rozhodnutiu mimoodvolacieho orgánu, ktorým bolo pôvodné rozhodnutie zmenené, pričom z dôvodu skutkového a právneho súvisu ako i hospodárnosti by začaté súdne konania mohli byť spojené. Pokiaľ by však správny súd bez ďalšieho v takomto prípade konanie o správnej žalobe podanej proti rozhodnutiu vo veci samej vždy zastavil a správnej žalobe smerujúcej proti mimoodvolaciemu rozhodnutiu by bolo vyhovievané, žalobcovi by sa jednoznačne odoprel prístup k súdu, pretože v dôsledku uplynutia prekluzívnej dvojmesačnej lehoty by tento stratil možnosť súdnej ochrany voči obnoveným účinkom rozhodnutia vydaného vo veci samej.

Ďalej argumentoval, že výsledkom konania o proteste prokurátora môže totiž byť len zrušenie napadnutého rozhodnutia, pretože zmenu ako takú možno dosiahnuť až v pokračujúcom konaní vo veci samej. Pri mimoodvolacom konaní však môže príslušný správny orgán preskúmané rozhodnutie nielen zrušiť ale i priamo zmeniť, pričom zrušením zmeňujúceho rozhodnutia správnym súdom sa obnovujú účinky rozhodnutia správneho orgánu vydaného vo veci samej. Automatické zastavenie konania o správnej žalobe podanej voči rozhodnutiu správneho orgánu vo veci samej by preto malo za následok nahradenie efektívnej ochrany poskytovanej správnym súdom neistou a súdne nevynútiteľnou ochranou realizovanou správnymi orgánmi v mimoodvolacom konaní. Dodal tiež, že ak je predmetom súdneho prieskumu rozhodnutie vydané v mimoodvolacom konaní, nemožno ním zmenené alebo zrušené rozhodnutie správneho orgánu vo veci samej považovať za rozhodnutie, na ktoré sa vzťahuje znenie § 245 ods. 1 O.s.p., pretože sa nejedná o rozhodnutie záväzné pre mimoodvolacie správne orgány a tiež pre preskúmanie tohto rozhodnutia existuje určený zákonný postup daný v druhej hlave piatej časti O.s.p. Opačný záver by tiež znamenal prelomenie dvojmesačnej prekluzívnej lehoty stanovenej v § 250b ods. 1 a 5 O.s.p., len v rámci ktorej možno podať správnu žalobu a ktorej zameškanie nemožno odpustiť.

Žalobca vyjadril názor, že podstatou správneho súdnictva ako i netrestného dozoru prokuratúry je vytváranie efektívneho systému kontroly zákonnosti postupu a rozhodovania správnych orgánov v nadväznosti na materiálne chápanie právneho štátu. Takýto prístup však absentoval vo výklade zaujatom krajským súdom. Prílišné formalistické a reštriktívne vnímanie prístupu k správemu súdu v podstate neguje význam tohto inštitútu. Poukázal na to, že ak „...určitá interpretačná hypotéza vedie k výsledku, podľa ktorého by sa iné pravidlá stali neaplikovateľnými, neúčelnými alebo by stratili svoju funkciu, je nutné takúto interpretáciu pokiaľ možno zavrhnúť, pretože je vysoko nepravdepodobné, že by niekto chcel vydať neaplikovateľné alebo inak neúčelné ustanovenie...“ (porovnaj rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 7 A 6/2001-49 z 27.1.2005).

Podľa žalobcu nemožno výklad krajského súdu považovať ani za ústavne konformný (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky). Účastník právnych vzťahov má na úseku administratívneho práva pri domáhaní sa ochrany svojich práv a povinností v podstate voľbu medzi návrhom (žalobou) na správny súd (čl. 46 ods. 2 ústavy) alebo podnetom na prokuratúru, majúcu vo vzťahu k svojej pôsobnosti postavenie iného orgánu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy. I keď prokuratúra prioritne chráni objektívne právo, s jej ingerenciou môže byť spojená aj ochrana subjektívnych práv účastníkov správneho konania, tak ako je tomu aj v tomto prípade. Vytváranie procesných prekážok nemajúcich oporu v zákone má preto charakter odopretia spravodlivosti (denegatio iustitiae) aj voči tým účastníkom konania, ktorých subjektívnym právam správna žaloba prokurátora poskytuje ochranu.

Zdôraznil, že vykonanie pozemkových úprav má nesporný dopad na vlastnícke právo k pozemkom. Výsledkom pozemkových úprav je totiž zánik vlastníctva k pôvodnému pozemku (pozemkom) a jeho vznik k novovytvorenému pozemku (pozemkom). I keď nariadenie, či povolenie pozemkových úprav má vo všeobecnosti len charakter procesného rozhodnutia vydávaného v rámci jednej z viacerých etáp, v ktorých sa pozemkové úpravy uskutočňujú, jedná sa o rozhodnutie v danej veci právne zásadné. Vzhľadom k majoritnému vlastníctvu pozemkov nachádzajúcich sa v určenom obvode pozemkových úprav v k. ú. Y. I. - lokalita B. G. zo strany žiadateľa akciovej spoločnosti IMMOFIN Záhorská Bystrica by totiž možnosti ostatných minoritných pozemkových vlastníkov ovplyvniť výsledok pozemkových úprav boli v zmysle § 11 ods. 23 a § 13 ods. 5 zákona č. 330/1991 Zb. len marginálne. Keďže vlastnícke právo je základným ľudským právom a pozemkové úpravy, ktoré sú predmetom podanej správnej žaloby prokurátora, by boli nesporne spôsobilé negatívne toto vlastnícke právo zasiahnuť, nemôže byť preskúmanie ich zákonnosti vylúčené zo súdneho prieskumu ani s odkazom na znenie druhej vety čl. 46 ods. 2 ústavy.

Na záver žalobca uviedol, že úlohou prokuratúry v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre je vykonávať svoju pôsobnosť tak, aby ochrana zákonnosti a práv a zákonom chránených záujmov fyzických, právnických osôb a štátu bola okrem iného aj dôsledná a účinná. Z tohto dôvodu s poukázaním na opísané skutočnosti preto generálna prokuratúra podala po nevyhovení protestom prokurátora na krajský súd správnu žalobu nielen proti rozhodnutiu ministerstva pôdohospodárstva (sp. zn. 5S/2544/2012) ale aj proti rozhodnutiu obvodného pozemkového úradu (sp. zn. 1 S/191/2012) a následne tiež navrhla spojenie oboch týchto vecí v zmysle § 246c ods. 1 a § 112 ods. 1 O.s.p.

III.

Právny názor NS SR

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v zmysle § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. v rozsahu odvolacích dôvodov postupom podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o uznesenie, proti ktorému je podľa ustanovenia § 202 v spojení s § 250s O.s.p. podanie odvolania prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (§ 250ja ods. 2 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p.) a po neverejnej porade senátu jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. a vrátiť mu vec na nové konanie.

Predmetom odvolacieho konania bolo uznesenie krajského súdu o zastavení konania o žalobe prokurátora, ktorou sa domáhal súdneho prieskumu rozhodnutia žalovaného 6118/801/08/TBA zo dňa 5.12.2008 o nariadení pozemkových úprav v k. ú. Y. I., lokalita B. G., v zmysle ustanovení zákona č. 330/1991 Zb., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal uznesenie krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo.

Zo spisového materiálu vyplynulo, že konanie vedené na krajskom súde pod sp. zn. 1S/191/2012 sa začalo na základe žaloby prokurátora podanej podľa § 35 ods. 1 písm. b/ v spojení s ustanoveniami druhej hlavy piatej časti O.s.p. Žalobou sa domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 6118/801/08/TBA zo dňa 5.12.2008 o nariadení vykonania pozemkových úprav v k. ú. Y. I., lokalita B. G., podľa § 2 ods. 1 písm. c/ zákona č. 330/1991 Zb.

Podľa § 35 ods. 1 písm. b/ O.s.p. prokurátor môže podať návrh na začatie konania, ak ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v prípadoch, v ktorých sa nevyhovelo protestu prokurátora a za podmienok uvedených v tomto zákone.

Podľa § 247 O.s.p. sa podľa ustanovení tejto hlavy postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (ods. 1).

Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (ods. 2).

Predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným (ods. 3).

V zmysle § 249 O.s.p. konanie sa začína na návrh, ktorý sa nazýva žalobou (ods. 1). Prokurátor pri podaní návrhu podľa § 35 ods. 1 písm. b) (ďalej len „žaloba“) dbá o to, aby práva nadobudnuté v dobrej viere boli čo najmenej dotknuté (ods. 3).

Podľa § 250 ods. 6 O.s.p. účastníkom konania o žalobe prokurátora je prokurátor, účastníci správneho konania a správny orgán podľa odseku 4 (teda ako žalovaný vystupuje správny orgán, ktorý rozhodoval v poslednom stupni).

Podľa § 250b ods. 5 O.s.p. prokurátor môže žalobu podať do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovieť protestu.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.). Osobitným prípadom je tu preskúmanie správneho rozhodnutia na základe žaloby prokurátora podľa § 35 ods. 1 písm. b/ O.s.p., teda v prípadoch, keď správny orgán nevyhovelo protestu prokurátora.

Protest prokurátora je právnym prostriedkom, ktorým prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy (§ 21 ods. 2 písm. a/ zákona o prokuratúre) a slúži predovšetkým na nápravu nezákonných rozhodnutí orgánov verejnej správy - na odstraňovanie právnych pochybení, ktoré vznikli v príslušnom konaní. V rámci tohto dozoru prokuratúra uplatňuje svoju pôsobnosť vo vzťahu k orgánom verejnej správy tým, že podaním protestu prokurátora možno vyvolať preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu. Správny orgán, ktorý rozhodnutie vydal, má dve možnosti - buď protestu prokurátora vyhovie alebo mu nevyhoví, resp. mu vyhovie iba čiastočne.

V prvom prípade ide o špeciálny prípad autoremedúry, pri ktorom sa nevyžaduje súhlas účastníkov

konania. Účastník konania má ale zákonné právo podať proti rozhodnutiu o proteste prokurátora riadny opravný prostriedok (§ 69 ods. 4 správneho poriadku) a v preskúmovacom konaní pred súdom je predmetom preskúmania len zákonnosť rozhodnutia o vyhovení protestu prokurátora a to z hľadiska, či protestu prokurátora malo alebo nemalo byť vyhovené. Súdom možno samozrejme preskúmať aj rozhodnutia vydané po tom, čo správny orgán protestu prokurátora vyhovel.

V druhom prípade (keď správny orgán protestu nevyhovel) sa účastníci nemôžu domáhať preskúmania rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p., pretože takéto rozhodnutie nie je rozhodnutím, ktorým sa zakladá, mení alebo zrušuje právo alebo povinnosť fyzickej alebo právnickej osoby, ani sa priamo ich práv alebo právom chránených záujmov alebo povinností netýka. Zákon však v tomto prípade priznal prokurátorovi právo domáhať sa preskúmania zákonnosti pôvodného správneho rozhodnutia, teda toho, ktoré neúspešne napadol protestom, na základe prokurátorskej žaloby pred súdom (§ 35 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 250 ods. 6 a § 250b ods. 5 O.s.p.).

Rozhodnutie, ktorého prieskumu sa žalobca domáhal, bolo zmenené v mimoodvolacom konaní rozhodnutím Krajského pozemkového úradu v Bratislave č. 214/45/2009/ELE z 17.2.2009 a toto bolo následne v odvolacom konaní potvrdené rozhodnutím Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky č. 1920/2009-430 z 11.5.2009.

Krajský súd konanie o žalobe zastavil dôvodiac tým, že žaloba nesmerovala proti rozhodnutiu správneho orgánu v poslednom stupni.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nestotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa o tom, že žaloba smerovala proti prvostupňovému rozhodnutiu a že žalobca ako žalovaného neoznačil správny orgán, ktorý konal v poslednom stupni.

Rozhodnutie žalovaného bolo vydané podľa § 2 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 8 zákona č. 330/1991 Zb. Z ustanovení § 2 ods. 2 a § 8 ods. 8 zákona č. 330/1991 Zb. je zrejmé, že riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu o nariadení pozemkových úprav z dôvodu podľa § 2 ods. 1 písm. c/ prípustný nie je. Konanie, ktorého výsledkom bolo vydanie žalobou napadnutého rozhodnutia o nariadení pozemkových úprav, bolo teda jednoinštančné. Rozhodnutia vydané v jednoinštančnom správnom konaní podliehajú súdnemu prieskumu podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. v zmysle § 247 ods. 3 O.s.p. (teda za podmienok vyplývajúcich z ods. 1 a 2 tohto ustanovenia) a na strane žalovaného v preskúmovacom súdnom konaní vystupuje orgán, ktorý toto rozhodnutie vydal, v predmetnej veci teda žalovaný.

Krajský súd nesprávne argumentoval tým, že uvedené rozhodnutie bolo v mimoodvolacom konaní zmenené a teda nebolo konečné. Tu však treba zdôrazniť skutočnosť, že konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch nie je pokračovaním pôvodného konania vo veci, netvorí s ním jeden celok. Konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch (obnova konania, mimoodvolacie konanie) je osobitným konaním, ktoré v podstate možno považovať aj za druh dozoru správneho orgánu vyššieho stupňa nad činnosťou podriadeného správneho orgánu. Takéto konanie sa pritom môže začať buď ex offo alebo aj z podnetu iného subjektu a nemusí to byť len účastník pôvodného konania. Smeruje vždy proti právoplatnému rozhodnutiu. Naproti tomu konanie o riadnych opravných prostriedkoch (odvolanie, rozklad) priznáva účastníkovi konania právo domáhať sa nápravy neprávoplatného rozhodnutia prvostupňového orgánu, ktoré z určitých dôvodov nepovažoval za správne či zákonné. Toto právo patrí výlučne účastníkovi konania a jeho využitie je zároveň jednou z podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 247 ods. 2 O.s.p. pre to, aby sa mohol domáhať súdneho prieskumu rozhodnutia podľa piatej časti O.s.p. Pokiaľ správne rozhodnutie bolo vydané v konaní, v ktorom osobitný predpis proti nemu podanie

riadneho opravného prostriedku nepripustil, nie je vylúčené zo súdneho prieskumu, pokiaľ sú splnené podmienky v zmysle § 247 ods. 1 a 2 O.s.p. - teda pokiaľ takéto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a ide o rozhodnutie, ktorým mohli byť fyzické osoby dotknuté na svojich právach.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa v danej veci nepostupoval v intenciách vyššie uvedeného a konanie o žalobe prokurátora zastavil po nesprávnom právnom posúdení veci po tom, čo na predmetnú vec neaplikoval správne zákonné ustanovenia (§ 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa preto v plnom rozsahu stotožnil s argumentáciou žalobcu a vzhľadom na vyššie uvedené napadnuté uznesenie krajského súdu postupom podľa § 250ja ods. 3 posledná veta v spojení s § 221 O.s.p. z dôvodu podľa § 221 ods. 1, písm. h/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 v spojení s § 221 ods. 2 O.s.p.

Odvolací súd sa vzhľadom na procesné pochybenie súdu prvého stupňa vecou samou nezaoberal. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože s poukazom na § 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 bude povinnosťou súdu prvého stupňa rozhodnúť aj o náhrade trov odvolacieho konania v novom rozhodnutí vo veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.